

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S.**, so sídlom v Ž., IČO: X, zastúpenej Mgr. P. K., advokátom v Ž., proti žalovanému **JUDr. P. M.,CSc.**, bývajúcemu v B., **o zaplatenie 40,46 €**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 14C 153/02, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. novembra 2009, sp. zn. 2Co 121/09, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III (súd prvého stupňa) rozsudkom z 3. marca 2009 č.k. 14C 153/02-124 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 37,44 € (1 128 Sk) do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni k rukám jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 119,81 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrok vo veci samej odôvodnil výsledkami vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že medzi účastníkmi konania existoval platný právny vzťah, na základe ktorého sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia dvoch neuhradených faktúr vo výške 546 Sk a 673 Sk za odber elektrickej energie v období od mája 2000 do 17. apríla 2001 na odbernom mieste v R., P. X. Z oboch faktúr bolo zrejmé, že na tomto odbernom mieste bola nulová spotreba elektrickej energie a žalovanému boli účtované len stále mesačné platby. Súd prvého stupňa vychádzajúc s príslušných ustanovení zákona č. 70/1998 Z.z.

o energetike (v znení účinnom do 31.12.2004), zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách a z cenových opatrení Ministerstva financií Slovenskej republiky č. R-1/2000 a č. R-1/2001 mal za to, že žalovaný mal so žalobkyňou až do 30. apríla 2001 platne uzatvorenú zmluvu na dodávku elektriny a bol jej povinný platiť stále mesačné platby, aj keď v predmetnom období žiadnu elektrinu nespotreboval. Súd prvého stupňa nepovažoval tento svoj záver za odporujúci ustanoveniam zákona o ochrane spotrebiteľa a ani ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách alebo európskej legislatíve na ochranu spotrebiteľa, na ktoré sa žalovaný odvolával, tvrdiac, že ako spotrebiteľ je vystavený svojvôli monopolného dodávateľa a musí platiť bez toho, aby od dodávateľa dostával nejaké protiplnenie alebo protihodnotu. Zdôraznil, že žalobkyni aj z vtedy platného zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike vyplývala povinnosť zabezpečiť žalovanému, pripojenému na verejný rozvod a prihlásenému k odberu, dodávku elektriny v dohodnutom množstve a zodpovedajúcej kvalite, teda musela elektrinu do odberného miesta privádzať, udržiavať svoje zariadenia v riadnom stave, vykonávať odpočty a pod., pričom práve s tým spojené náklady sú kryté stálou mesačnou platbou. Žalovanému nebolo plnenie vnucované, pokiaľ nechcel elektrinu odoberať a vyhnúť sa plateniu stálej mesačnej platby, mal sa odhlásiť z odberu podľa § 9 písm. c/ citovaného zákona, čo však urobil až listom z 20. apríla 2001. Súd prvého stupňa mal žalobkyňou uplatnený nárok za dôvodný len vo výške 1 128 Sk, čo predstavovalo stálu platbu vo výške 91 Sk za 9 mesiacov (máj 2000 až január 2001) a stálu platbu vo výške 103 Sk za 3 mesiace (február až apríl 2001). Žalobu vo zvyšku zamietol, nakoľko mesačná platba vo výške 91 Sk za mesiac október bola žalovanému účtovaná duplicitne. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) na odvolanie žalobkyne (do trov konania) i žalovaného (do veci samej) rozsudkom z 11. novembra 2009 sp. zn. 2Co 121/09 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v jeho napadnutej časti (vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, a výroku o trovách konania), dospejúc k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a tiež správne vec právne posúdil, sa v plnom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkázal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že súdy obidvoch stupňov vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Dovolateľ považoval za základný hmotnoprávny aspekt kauzy otázku správnej právnej kvalifikácie stálej platby. Nesúhlasil s názorom súdov, že stálu platbu bol povinný platiť aj v tých mesiacoch, keď nemal žiaden odber. V tejto súvislosti poukazoval na právne predpisy Európskej únie prijímané na zamedzovanie nekalých dojednaní v spotrebiteľských zmluvách. Namietal, že súdy sa nevysporiadali s existenciou záväzkovoprávneho vzťahu na jednej strane a právami a povinnosťami subjektov takéhoto právneho vzťahu na druhej strane. Argumentoval, že podľa ústavného stavu Slovenskej republiky nijaký štátny orgán nemal a nemá kompetenciu určiť stálu platbu ako pravidelne sa opakujúce plnenie pre súkromnoprávne obligačné vzťahy. Inú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci videl dovolateľ v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorého odôvodnenie podľa jeho názoru nespĺňalo požiadavky kladené ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení navrhla dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania má dovolanie osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, nie však v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon.

Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia – v prípadoch stanovených zákonom – z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté dovolaním nemôže obstáť z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom vymedzení zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone. Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania; dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie

prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Dovolaním žalovaného je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v ustanovení § 238 ods. 1,2,3 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné; prípustnosť jeho dovolania preto z tohto ustanovenia nevyplýva.

Je treba (pre úplnosť) ešte poznamenať, že aj v prípade, že by išlo o zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu alebo ak by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p., prípustnosť dovolania by bola vylúčená a to podľa § 238 ods. 5 O.s.p.; odvolací súd totiž rozhodol o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Predmetom dovolacieho konania je peňažné plnenie vo výške 37,44 € (1 128 Sk). Táto suma neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy platnej v deň podania žaloby na súde. Dňa 24. apríla 2002, kedy došlo k podaniu žaloby na súde prvého stupňa, bola totiž minimálna mzda 4 920 Sk (porovnaj § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 90/1996 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov), jej trojnásobok predstavuje sumu 14 760 Sk (489,94 €).

Dovolanie žalovaného by vzhľadom na uvedený záver (zistenie) bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto

povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Existencia ani jednej z uvedených väd však dovolacím súdom v konaní zistená nebola.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestanným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a

ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Výklad opodstatnenosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku má obsahovať odôvodnenie rozsudku. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozsudku; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozsudku.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porovnaj *Georiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že prvostupňový ako aj odvolací súd náležite odôvodnili svoje rozhodnutia. Súd prvého stupňa zrozumiteľne uviedol dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a prečo ju vo zvyšku zamietol. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu aj s odôvodnením tohto rozsudku, takže sa obmedzil už len na skonštatovanie správnosti napadnutej časti rozhodnutia. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd

Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nadväzujúce, resp. osvojujúce si dôvody rozsudku súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Dovolateľ namietal, že rozhodnutia súdov oboch stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Rovnako ako dôvod, že rozhodnutia súdov oboch stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ani dôvod, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nezakladá zmätočnosť rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté

niektorou z vád uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nepodala návrh na uloženie tejto povinnosti žalovanému (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júla 2011

JUDr. Milan D e á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta